

**LABORATORUL PENTRU ANALIZA
CONFLICTULUI TRANSNISTREAN**

**CRONOLOGIA
PROCESULUI DE
REGLEMENTARE
A CONFLICTULUI
TRANSNISTREAN**

IANUARIE 2022

Procesul de reglementare a conflictului transnistrean derulat în luna ianuarie 2022 poate fi descris prin continuarea negocierilor părților cu partenerii internaționali și menținerea dialogului între Chișinău și Tiraspol în cadrul mecanismelor procesului de negociere existente.

Procesul de negocieri a debutat cu întreprinderea de lucru între președintele Republicii Moldova, Maia Sandu cu Claus Neukirch, Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova. În contextul evoluțiilor din mediul de securitate din spațiul est-european, interlocutorii au abordat problematica reglementării transnistrene. Evenimentul culminant al procesului de negociere pentru reglementarea transnistreană în luna ianuarie 2022, a fost reuniunea de lucru a reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană din partea Chișinăului și Tiraspolului. În cadrul ședinței părțile au discutat aspectele ce țin de relansarea activității grupurilor de lucru sectoriale, exprimând disponibilitatea menținerii unui dialog constructiv în vederea impulsivării procesului de negocieri și determinării direcțiilor prioritare de activitate pentru perioada imediată. Un subiect central discutat de părți a fost problema din domeniul transportului. De asemenea, negociatorii-șefi au efectuat un schimb de opinii pe marginea convocării următoarei runde a formatului de negocieri „5+2”.

Pe parcursul lunii, Biroul politici de reintegrare și-a continuat activitatea în regim de lucru normal, menținând dialogul cu Tiraspolul și partenerii internaționali. De asemenea, în decursul lunii ianuarie 2022, Oleg Serebrian a fost investit în funcția de viceprim-ministru pentru reintegrare. În context, viceprim-ministrul pentru reintegrare, Oleg Serebrian pe parcursul lunii a avut o întrunire cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch și cu un număr de misiuni diplomatice acreditate la Chișinău. În cadrul dialogului a fost exprimată disponibilitatea menținerii unei conlucrări productive, având la bază prioritățile trasate și necesitatea promovării procesului de reglementare transnistreană.

Partea transnistreană pe parcursul lunii ianuarie a avut întreprinderi de lucru cu reprezentanții OSCE și Federației Ruse. Părțile au discutat despre stadiul actual al procesului de negociere și despre perspectivele organizării unei serii de întâlniri, ținând cont de numirea noului reprezentant pentru probleme politice din partea Chișinăului. Vitaliy Ignatiev, negociatorul șef, și-a conturat viziunea asupra priorităților imediate ale părții transnistrene, confirmând interesul pentru îndeplinirea strictă a obligațiilor ambelor părți în cadrul pachetului Berlin Plus.

În decursul lunii, problematica din domeniul transportului a fost subiectul disensiunilor între părți. Tiraspolul a informat că reprezentanții Chișinăului la terminalul vamal al orașului Căușeni au deschis un autoturism aparținând de regiunea transnistreană, confiscând o parte din lotul de plăcuțe de înmatriculare transnistrene. Tiraspolul consideră acest lucru o provocare a Chișinăului, care vizează agravarea problemelor din sectorul transporturilor. Biroul politici de reintegrare, la rândul său a emis un comentariu cu privire la reacțiile Tiraspolului pe marginea acțiunilor dispuse de către organele competente ale Republicii Moldova în privința unui lot de plăci auto. Chișinăul a menționat că măsurile dispuse reies din procedurile prevăzute de legislația în vigoare. De asemenea, în urma dialogului cu autoritățile ucrainene de profil cu privire la situația autovehiculelor cu plăci de înmatriculare din regiunea transnistreană, care nu au reușit să revină în regiunea transnistreană până la 1 octombrie 2021, cu titlu de excepție și ținând cont de aspectele umanitare ale acestei situații, autoritățile ucrainene au adoptat decizia, de a permite:

a) tranzitarea teritoriului Ucrainei în perioada 24 ianuarie – 24 februarie 2022 a unităților de transport cu plăci din regiunea transnistreană aflate în state terțe;

b) ieșirea autovehiculelor din respectiva categorie de pe teritoriul Ucrainei în direcția Republica Moldova în perioada 24 ianuarie – 01 aprilie 2022.

În contextul tensionării situației din regiunile de est ale Ucrainei, Direcția Principală de Informații a Ministerului Apărării al Ucrainei a avertizat că Rusia pregătește o provocare din regiunea transnistreană. Astfel că, subiectul GOTR (Grupului Operativ de Trupe Ruse) din regiunea transnistreană a fost atins de ministrul de externe al R. Moldova, N. Popescu, care a menționat că *prezența Grupului Operativ de Trupe Ruse pe malul stâng al Nistrului este contrară obligațiilor internaționale și legislației naționale ale Rusiei*. În același timp, Chișinăul se pronunță pentru continuarea negocierilor privind reglementarea transnistreană. Totodată, Aleksey Pushkov, Senator

în Consiliul Federației Ruse, a menționat că forțele de menținere a păcii și prezența Federației Ruse rămâne o „garanție a păcii” în regiunea transnistreană.

Pe parcursul lunii ianuarie în cadrul dialogului purtat între Chișinău și Tiraspol a avut loc o ședință a reprezentanților politici în procesul de negociere. În cadrul grupurilor de lucru (experți), nu au avut loc ședințe de lucru.

În cadrul CUC au avut loc trei reuniuni. În formatul de negocieri „5+2” nu au avut loc întruniri.

Cronologic, dinamica procesului de reglementare a conflictului transnistrean pentru perioada lunii ianuarie 2022 arată astfel:

04.01.2022 – Experții în problema transnistreană, Ion Leahu și Nicolae Negru au menționat că în anul 2022, problema transnistreană va face parte din agendele de lucru a marilor actori internaționali.¹

06.01.2022 – Reprezentanții Societății Civile din Republica Moldova au redactat o Adresare în legătură cu negocierile planificate între Rusia și SUA, NATO și UE privind garanțiile de securitate solicitate de Moscova. În textul Adresării reprezentanții solicită retragerea trupelor ruse de pe teritoriul R. Moldova.²

10.01.2022 – Președintele Republicii Moldova, Maia Sandu, a avut o întrevvedere de lucru cu Claus Neukirch, Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova. Interlocutorii au abordat evoluțiile mediului de securitate din spațiul estic și cele din regiunea transnistreană.³

13.01.2022 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea CUC.⁴

13.01.2022 – Partea transnistreană a informat că reprezentanții organelor de drept ale Republicii Moldova la terminalul vamal al orașului Căușeni au deschis ilegal un autoturism aparținând de regiunea transnistreană, confiscând o parte din lotul de plăcuțe de înmatriculare transnistrene. Tiraspolul consideră acest lucru o provocare a Chișinăului, care vizează agravarea problemelor din sectorul transporturilor.^{5,6}

14.01.2022 – Biroul politici de reintegrare a emis un comentariu cu privire la reacțiile Tiraspolului pe marginea acțiunilor dispuse de către organele competente ale Republicii Moldova în privința unui lot de plăci auto.⁷

14.01.2022 – În contextul tensionării situației din Ucraina, Direcția Principală de Informații a Ministerului Apărării al Ucrainei a avertizat că Rusia pregătește o provocare din regiunea transnistreană.⁸

¹ Radio Chișinău, *Experți: În anul 2022 problema transnistreană va figura pe agendele marilor actori internaționali, iar Rusia va continua să joace în favoarea sa*, 04.01.2022, https://radiochisinau.md/experti-in-anul-2022-problema-transnistreana-va-figura-pe-agendele-marilor-actori-internationali-iar-rusia-va-continua-sa-joace-in-favoarea-sa---150352.html?fbclid=IwAR3hQpY6Y6clF_DxXG2SO5eO8njF1OdeaVsCgR5bpo-wYCa5N8CIdSaxgtM (25.01.2022)

² IPN, *ADRESAREA reprezentanților Societății Civile din Republica Moldova în legătură cu negocierile planificate între Rusia și SUA, NATO și UE privind așa-numitele garanții de securitate solicitate de Moscova*, 06.01.2022, https://www.ipn.md/ro/adresarea-reprezentantilor-societatii-civile-din-republica-moldova-in-legatura-7542_1087023.html (25.01.2022)

³ Președinția R. Moldova, *Evoluțiile mediului de securitate, discutate de Președinta Maia Sandu cu șeful Misiunii OSCE în Moldova, Claus Neukirch*, 10.01.2022, <https://presedinte.md/rom/comunicate-de-presa/evoluțiile-mediului-de-securitate-discutate-de-presedinta-maia-sandu-cu-seful-misiunii-osce-in-moldova-claus-neukirch> (25.01.2022)

⁴ Guvernul R. Moldova, *Prima reuniune din acest an a Comisiei Unificate de Control*, 13.01.2022, <https://gov.md/ro/content/prima-reuniune-din-acest-comisiei-unificate-de-control> (25.01.2022)

⁵ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Soobshcheniye MID PMR*, 13.01.2022, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8844> (25.01.2022)

⁶ Infotag, *TIRASPOLUL ESTE INDIGNAT DE O NOUĂ REȚINERE A NUMERELOR DE ÎNMATRICULARE AUTO TRANSNISTRENE DE CĂTRE ORGANELE DE DREPT ALE MOLDOVEI*, 14.01.2022, <http://www.infotag.md/rebellion-ro/296558/> (25.01.2022)

⁷ Guvernul R. Moldova, *Comentariu referitor la reacțiile Tiraspolului pe marginea acțiunilor dispuse de către organele competente ale Republicii Moldova în privința unui lot de plăci auto*, 14.01.2022, <https://gov.md/ro/content/comentariu-referitor-la-reactiile-tiraspolului-pe-marginea-actiunilor-dispuse-de-catre> (25.01.2022)

18.01.2022 – În urma dialogului cu autoritățile ucrainene de profil cu privire la situația autovehiculelor cu plăci de înmatriculare din regiunea transnistreană, care nu au reușit să revină în regiunea transnistreană până la 1 octombrie 2021, cu titlu de excepție și ținând cont de aspectele umanitare ale acestei situații, autoritățile ucrainene au adoptat decizia, de a permite:

a) tranzitarea teritoriului Ucrainei în perioada 24 ianuarie – 24 februarie 2022 a unităților de transport cu plăci din regiunea transnistreană aflate în state terțe;

b) ieșirea autovehiculelor din respectiva categorie de pe teritoriul Ucrainei în direcția Republica Moldova în perioada 24 ianuarie – 01 aprilie 2022.⁹

18.01.2022 – Tiraspolul a informat că la inițiativa părții transnistrene, Ucraina a decis să asigure tranzitul pe teritoriul său a vehiculelor cu numere de înmatriculare transnistrene în perioada 24 ianuarie - 24 februarie anul curent, precum și ieșirea acestora din Ucraina în Transnistria în perioada 24 ianuarie - 1 aprilie anul 2022.¹⁰

19.01.2022 – Oleg Serebrian, a fost investit în funcția de viceprim-ministru pentru Reintegrare.¹¹

19.01.2022 – Viceprim-ministrul, ministrul afacerilor externe și integrării europene al R. Moldova, Nicu Popescu a avut o întrevedere cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch. Oficialii au făcut un schimb de păreri pe marginea evoluțiilor curente în procesul de reglementare a conflictului transnistrean.¹²

20.01.2022 – Viceprim-ministrul pentru Reintegrare, Oleg Serebrian a avut o întrevedere cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch. În cadrul dialogului a fost exprimată disponibilitatea menținerii unei conlucrări productive, inclusiv în cooperarea cu Președinția în exercițiu polonă a OSCE exercitată în anul 2022, având la bază prioritățile trasate și necesitatea promovării procesului de reglementare transnistreană.¹³

20.01.2022 – Negociatorul șef al părții transnistrene, Vitaliy Ignatiev a avut o întrunire de lucru cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch. Interlocutorii au discutat despre stadiul actual al procesului de negociere și despre perspectivele organizării unei serii de întâlniri, ținând cont de numirea noului reprezentant pentru probleme politice din partea Chișinăului. Vitaliy Ignatiev și-a conturat viziunea asupra priorităților imediate ale părții transnistrene, confirmând interesul pentru îndeplinirea strictă a obligațiilor ambelor părți în cadrul pachetului Berlin Plus.¹⁴

⁸ Holovne upravlinnya rozvidky Ministerstva oborony Ukrayiny, *Rosiy's'ki spetssluzhby hotuyut' provokatsiyi proty viys'kovosluzhbovtiv ZS RF, shchob zvyuvatyty v ts'omu Ukrayinu*, 14.01.2022, <https://gur.gov.ua/content/rosiiski-spetssluzhby-hotuyut-provokatsii-proty-viiskovosluzhbovtiv-zs-rf-shchob-zvyuvatyty-v-tsomu-ukrainu.html> (25.01.2022)

⁹ Guvernul R. Moldova, *Referitor la condițiile de revenire în regiunea transnistreană a autovehiculelor cu plăci de înmatriculare de format neautorizat, ce nu au reușit să tranziteze teritoriul Ucrainei și a celor care au rămas pe teritoriul statului vecin*, 18.01.2022, <https://gov.md/ro/content/referitor-la-conditiile-de-revenire-regiunea-transnistreana-autovehiculelor-cu-placi-de> (25.01.2022)

¹⁰ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vnimaniyu grazhdan, zhelayushchikh vyvezti svoy avtomobil' na territoriyu PMR*, 18.01.2022, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8847> (25.01.2022)

¹¹ Guvernul R. Moldova, *Viceprim-ministru pentru Reintegrare, Oleg Serebrian, a depus jurământul de investire în funcție*, 19.01.2022, <https://gov.md/ro/content/viceprim-ministru-pentru-reintegrare-oleg-serebrian-depus-juramantul-de-investire-functie> (25.01.2022)

¹² MAEIE, *Întrevederea vicepremierului Nicu Popescu cu șeful misiunii OSCE în Republica Moldova, Claus Neukirch*, 19.01.2022, <https://mfa.gov.md/ro/content/intrevederea-vicepremierului-nicu-popescu-cu-seful-misiunii-osce-republica-moldova-claus> (25.01.2022)

¹³ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului pentru reintegrare Oleg Serebrian cu Șeful Misiunii OSCE în Republica Moldova Claus Neukirch*, 20.01.2022, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-pentru-reintegrare-oleg-serebrian-cu-seful-misiunii-osce> (25.01.2022)

¹⁴ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *Vitaliy Ignat'yev provel vstrechu s Glavoy Missii OBSE Klausom Noykirkhom*, 20.01.2022, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8853> (25.01.2022)

20.01.2022 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea CUC. În cadrul reuniunii s-a discutat pe marginea problemelor existente în Zona de Securitate, cele mai stringente fiind legate de asigurarea liberei circulații a cetățenilor.¹⁵

20.01.2022 – Liderul de la Tiraspol, Vadim Krasnoselskiy, a cerut păstrarea formatului de negocieri „5+2” și operațiunii de menținere a păcii sub auspiciile Rusiei.¹⁶

20.01.2022 – Bogdan Bezpalko, membru al Consiliului pentru Relații Interetnice sub Președinția Federației Ruse, a menționat că incapacitatea R. Moldova de a plăti pentru gazul furnizat deschide o serie de oportunități pentru Rusia. Potrivit expertului, Chișinăul ar putea lua anumite decizii politice, în primul rând în privința Transnistriei, în schimbul unui „gas deal”.¹⁷

24.01.2022 – Viceprim-ministrul pentru Reintegrare, Oleg Serebrian a avut o întrunire de lucru cu, Laura Hruby, însărcinat cu afaceri al Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova. Discuțiile s-au concentrat pe situația curentă în dialogul dintre Chișinău și Tiraspol, cele mai actuale teme de pe agendă, viziunile și prioritățile autorităților Republicii Moldova în implementarea politicilor de reintegrare a țării și în promovarea procesului de reglementare.¹⁸

26.01.2022 – Viceprim-ministrul pentru Reintegrare, Oleg Serebrian a avut o întrevedere cu Ambasadorul Extraordinar și Plenipotențiar al Federației Ruse în Republica Moldova, Oleg Vasnețov. Vicepremierul, Oleg Serebrian a evidențiat pozițiile Chișinăului pe o serie de subiecte ce vizează problematica transnistreană și a relevat pașii prioritari ce urmează a fi întreprinși în viitorul apropiat în vederea asigurării unei noi dinamici proceselor și soluționării problemelor reale ale cetățenilor.¹⁹

27.01.2022 – În format de videoconferință a avut loc prima ședință de lucru a reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană din partea Chișinăului și Tiraspolului. Părțile au discutat aspecte ce țin de relansarea activității grupurilor de lucru sectoriale, exprimând disponibilitatea menținerii unui dialog constructiv în vederea impulsivării procesului de negocieri și determinării direcțiilor prioritare de activitate pentru perioada imediată. Un subiect central discutat de părți a fost problema din domeniul transportului. De asemenea, negociatorii-șefi au efectuat un schimb de opinii pe marginea convocării următoarei runde a formatului de negocieri „5+2”.^{20, 21}

27.01.2022 – La Bender/Tighina a avut loc reuniunea CUC.²²

27.01.2022 – Ministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene al R. Moldova, Nicu Popescu, a menționat că Chișinăul se pronunță pentru continuarea negocierilor privind reglementarea transnistreană. În același timp, ministrul a menționat că prezența Grupului Operativ de Trupe Ruse (GOTR) pe malul stâng al Nistrului este contrară obligațiilor internaționale și legislației naționale ale Rusiei.²³

¹⁵ Guvernul R. Moldova, *Delegația Republicii Moldova în Comisia Unificată de Control solicită eficientizarea mecanismului de monitorizare în Zona de Securitate*, 20.01.2022, <https://gov.md/ro/content/delegatia-republicii-moldova-comisia-unificata-de-control-solicita-eficientizarea> (25.01.2022)

¹⁶ Infotag, *LIDERUL DE LA TIRASPOL A CERUT PĂSTRAREA FORMATULUI DE NEGOCIERI „5+2” ȘI MISIUNII DE PACE A RUSIEI*, 20.01.2022, <http://www.infotag.md/rebellion-ro/296726/> (25.01.2022)

¹⁷ REGNUM, *Ekspert: RF mozhnet predlozhit' Moldavii sdelku «gaz v obmen na Pridnestrov'ye»*, 20.01.2022, <https://regnum.ru/news/polit/3481633.html> (25.01.2022)

¹⁸ Guvernul R. Moldova, *Întrevederea Viceprim-ministrului pentru reintegrare Oleg Serebrian cu Laura Hruby, însărcinat cu afaceri al Statelor Unite ale Americii în Republica Moldova*, 24.01.2022, <https://gov.md/ro/content/intrevederea-viceprim-ministrului-pentru-reintegrare-oleg-serebrian-cu-laura-hruby> (25.01.2022)

¹⁹ LACT, *Revista presei*, 26.01.2022, <https://lact.ro/revista-presei/?pagina=2> (31.01.2022)

²⁰ Guvernul R. Moldova, *Prima ședință de lucru a reprezentanților politici în procesul de negocieri pentru reglementarea transnistreană*, 27.01.2022, <https://gov.md/ro/content/prima-sedinta-de-lucru-reprezentantilor-politici-procesul-de-negocieri-pentru-reglementarea> (31.01.2022)

²¹ Ministerstvo Inostrannykh Del PMR, *O vstreche predstaviteley po politicheskim voprosam*, 27.01.2022, <http://mid.gospmr.org/ru/node/8864> (31.01.2022)

²² Guvernul R. Moldova, *Comisia Unificată de Control s-a întrunit la Bender*, 28.01.2022, <https://gov.md/ro/content/comisia-unificata-de-control-s-intrunit-la-bender-3> (31.01.2022)

²³ Infotag, *ȘEFUL MAEIE: SUNTEM PENTRU CONTINUAREA NEGOCIERILOR ASUPRA REGLEMENTĂRII DIFERENDULUI TRANSNISTREAN*, 27.01.2022, <http://www.infotag.md/rebellion-ro/296873/> (31.01.2022)

27.01.2022 – Vicepreședintele Parlamentului R. Moldova, Mihail Popșoi a avut un dialog cu Oleg Serebrian, viceprim-ministru pentru Reintegrare. Discuțiile s-au desfășurat pe platforma Comisiei parlamentare speciale de monitorizare și control parlamentar asupra realizării politicii de reintegrare a Republicii Moldova. Oficialii au discutat despre situația din regiunea transnistreană, problemele curente, referindu-se în mod special la problematica asigurării drepturilor omului în regiunea din stânga Nistrului.²⁴

27.01.2022 – Directorul-adjunct al Departamentului pentru informație și presă al Ministerului de Externe al Federației Ruse, Aleksey Zaițev, a îndemnat conducerea Republicii Moldova să se concentreze pe soluționarea problemelor din relațiile bilaterale și pe conferirea unei dinamici pozitive procesului de reglementare transnistreană, în loc să critice prezența forțelor de menținere a păcii în regiune.^{25, 26}

28.01.2022 – Președintele R. Moldova, Maia Sandu a menționat că este necesar un dialog cu Rusia, dar, în același timp nu trebuie uitate evenimentele tragice care au avut loc în timpul conflictului armat de la Nistru.²⁷

31.01.2022 – Aleksey Pushkov, Senator în Consiliul Federației Ruse, a menționat că forțele de menținere a păcii și prezența Federației Ruse rămâne o „garanție a păcii” în regiunea transnistreană.²⁸

Realizat de Mihai Melintei

²⁴ Parlamentul R. Moldova, *Mihail Popșoi și alți membri ai Comisiei speciale de monitorizare și control parlamentar asupra realizării politicii de reintegrare au discutat cu vicepremierul Oleg Serebrian*, 27.01.2022, <https://www.parlament.md/Actualitate/Comunicatedepresa/tabid/90/ContentId/6815/Page/0/language/ro-RO/Default.aspx> (31.01.2022)

²⁵ TASS, *MID Rossii prizyvayet Kishinev otkazat'sya ot spornykh zayavleniy o roli RF v Pridnestrov'ye*, 27.01.2022, <https://tass.ru/politika/13545231> (31.01.2022)

²⁶ Agerpres, *Rusia îndeamnă Chișinăul să evite "declarațiile discutabile" despre rolul Rusiei în Transnistria (TASS)*, 27.01.2022, <https://www.agerpres.ro/politic-ex/2022/01/27/rusia-indeamna-chisinaul-sa-evite-declaratiile-discutabile-despre-rolul-rusiei-in-transnistria-tass--854683> (31.01.2022)

²⁷ Infotag, *PREȘEDINTELE MAIA SANDU CREDE CĂ ESTE NECESAR DIALOGUL CU RUSIA, DAR NU TREBUIE UITATE TRAGICELE EVENIMENTE DE PE NISTRU*, 28.01.2022, <http://www.infotag.md/rebellion-ro/296938/> (31.01.2022)

²⁸ REGNUM, *Pushkov skazal, pochemu nel'zya vyvodit' iz Pridnestrov'ya mirotvortsev RF*, 31.01.2022, <https://regnum.ru/news/polit/3492275.html> (31.01.2022)